

DONDERDAG

2 AUGUSTUS.

UTRECHTSCH PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht brengen ter kennis der belanghebbende ingezetenen, dat aan het Stadhuis zijn aangeplakt en ter secretarie der gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd, afschriften der processen-verbaal wegens de plaats gehad hebbende verkiezing, bij herstemming, van vier leden voor den Gemeenteraad.

Utrecht, den 2. Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN,
Ter ordonnantie van dezelve,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 2 Augustus.

Sinds de Keizer te Parijs terug is, wordt er met ijver gearbeid aan de maatregelen, ter ontvangst van de Koningin van Engeland. Tusschen die voorbereidingen door, blijft de uitstekende uitkomst van de leening in Frankrijk de pers voor een deel bezig houden. In het rapport aan den Keizer, zegt de minister *Magne*, dat uit de deelneming in de leening blijkt, hoezeer de Fransche natie niet alleen, maar ook het buitenland vertrouwen stelt in het tegenwoordig bestuur.

Behalve een bericht van een druk bombardement, den 28. voor Sebastopol plaats gehad, heeft men ook officieel bericht van de beide uitvallen, op den 15. en 17., waarvan de telegraaf reeds voor eenige dagen de mededeeling had gedaan. Er is thans ook tijding van het zenden eener uitgebreide riviervloot, welke van Marseille wordt uitgezonden, om in het Oosten, waarschijnlijk in de Stinkzee, of op eenige der belangrijkste Russische rivieren in het Zuiden te ageren. — Dat gen. *Beatson* door de bachi-boujous zou vermoord zijn, verdient evenzeer nadere bevestiging, als dat *Schamyl* op Tiflis zou getrokken zijn, waardoor hij eene belangrijke afleiding zou bezorgen voor het belegerde Kars en het bedreigde Erzerum.

Van de plannen der Westmagten in de Krim wordt op nieuw veel gesproken, maar men is daaromtrent minder met zekerheid ingelicht, dan immer. Een Duitsch dagblad levert eene beschouwing, waarin he betoogt, dat het verlies van Sebastopol, van de Krim of van geheel Bessarabie Rusland minder zou treffen dan een derde blokkade jaar. Dat blad zegt o. a.:

„Er zijn in Rusland, ten gevolge van het sinds 33 jaren bestaande verbodstelsel, eene menigte kunstmatige fabrieken verzezen. Het grootste gedeelte daarvan, op den invoer van vele buitenlandsche ruwe stoffen berustende, behoort daartoe, en zelfs verscheidene landhuishoudelijke bedrijven moeten er toe gerekend worden.

„Deze alle kwijnen of staan stil en moeten bij het voortduren der afsluiting geheel ten gronde gaan. Tot vergrooting van het gevaar behooren de Staat, de Keizer, de keizerl. familie, de hoogste adel en het grootste gedeelte der rijke burgers tot de klasse der groote fabriekbezitters, ja bijna al deze deelen der bevolking staan met de industrie veelvuldig in verband. Het grootste gedeelte van hun vermogen is in fabrieken gestoken en zelfs hunne groote landbezitting is in den naauwsten samenhang met de fabriekatie. De verzending van landhuishoudelijke voortbrengselen naar het buitenland heeft nu opgehouden, of is tot het (evenredig onbeduidend) landtransport beperkt; — de toevoer van buitenlandsche ruwe stoffen is afgesneden en het in deze uitgebreide fabriekatie belegde kapitaal werpt geene rente meer af; — zelfs moeten de van inlandsche ruwe stoffen zich bedienende fabrieken, die voor verzendingen naar Azië werken, haar bedrijf beperken, daar het grootste gedeelte van hare werklieden onder de wapenen staat. Alzoo de groote staathuishouding en de groote fabriek-

katie lijden tot den ondergang toe, en toch zijn het deze, welke door geschenken, leveringen, opbrengsten, de schatkist in staat moeten stellen om een oorlog te voeren, waartoe bijna geene gereede middelen voorhanden waren.”

Deze zienswijze schijnt wel eenigzins overdreven. Mogt ze echter juist zijn, men zou mogen wenschen, dat de handels- en nijverheids-belangen een einde mogten maken aan den oorlog, die voor Sebastopol of in de Krim niet zoo gemakkelijk schijnt te zullen beslist worden. Tot dusverre immers zijn de krachten vrij gelijk gebleven en hebben de Fransche en Engelsche troepen hun naam gehandhaafd, de eersten vooral in het heldhaftig en onverschrokken aantasten, ook de Russen hebben den roem, dien reeds de oudste schrijvers aan de Slaviesche volken hebben toegekend in het verdedigen van versterkte positiën, ook voor Sebastopol ten volle bevestigd.

Elken dag verwacht men thans weder bericht van den aanval, waaruit op nieuw de moed zal kunnen blijken van de beide strijdende partijen, maar waarvan de bloedige gevolgen, Europa weinig nader tot den vrede schijnen te zullen brengen.

Hannover heeft een nieuw kabinet, dat, hoewel eenigzins met reaktionairen geest beziel, niet zoo ver schijnt te willen gaan als enkele der leden wel zouden wenschen.

Tegen het huwelijk tusschen prins *Adelbert v. Beijeren* en eene Spaansche prinses rijzen eenige bedenkingen, zoodat men de nadere bevestiging er van moet afwachten.

— Bij Z. M. besluit van 26 Julij is aan den luit. ter zee 2de kl. jhr. *A. J. M. de Maere*, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag uit 's Rijks zeedienst.

— Z. M. heeft benoemd tot kantonregter te Dventer mr. *M. Alling Kronenberg*, thans kantonregter te Goor.

— Bij Z. M. besluit van 28 Julij, zijn benoemd: tot off. bij de arr.-regtbank te Haarlem mr. *A. A. Delcourt van Crimpen*, thans subs.-off., en tot subs.-off., bij gemelde regtbank mr. *L. G. Vernee*, thans kantonregter te Medemblik.

— Door Z. M. is, op hun daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend: aan *W. Götte*, als pl. verv. kantonregter te Goor, en aan mr. *J. H. Verboom* baron van Reede van Oudtshoorn, als pl. verv. kantonregter te Alphen.

— Z. M. heeft onder meer anderen eervol emeraat met pensioen verleend aan den heer *A. Franken*, pred. bij de Nederduitsch-Hervormde gemeente te Utrecht, in te gaan met 1 Okt.

— Z. M. de Koning heeft Dingsdag jl. een verzoek gebragt aan H. M. de Koningin-Weduwe, op Soestdijk.

— H. M. de Koningin der Nederlanden, is den 30. Julij, vergezeld van Hoogstedszelfs vader, den Koning van Wurtemberg, van Baden-Baden te Stuttgart aangekomen.

— Gister morgen heeft eene commissie uit het korps officieren der stedelijke Schutterij alhier aan den heer *W. baron Six van Oterleek* namens dat korps een bewijs van erkentelijkheid overhandigd voor de veelvuldige diensten aan de schutterij door hem bewezen. Ook namens de onderofficieren en korporaals der schutterij, werd aan hunnen voormaligen chef, door eene commissie uit hun midden, mede ten blijke

hunner belangstelling en erkentelijkheid, een geschenk gebragt.

— Tot verkiezing van een lid der Prov. Staten van Noord-Holland, in het kiesdistrict Amsterdam, zijn uitgebragt 496 geldige stemmen. Bij de stemopneming is gebleken, dat daarvan waren uitgebragt 489 op den heer *Mr. C. H. B. Boot*, burgemeester van Amsterdam, die alzoo is gekozen.

— Bij de plaats gehad hebbende herstemming voor leden van den gemeenteraad zijn als zoodanig Dingsdag a. gekozen:

Te Rotterdam: de III. *A. Ruël* en *A. Roest van Limburg*.

Te 's Hage: de HH. jhr. *Mr. H. J. van der Heim* en *Mr. A. de Pinto*.

Te Arnhem: de heer *F. H. van Hees van den Tempel*.

Te Haarlem: de III. *de Morauz Imans* en *Teding van Berkhout*.

Te Groningen: de III. *J. Meijer* en *Mr. A. Modderman*.

Te Kampen: de heer *Mr. S. H. de la Sablonière*.

Te Delft: de heer *P. van Rhyn*.

Te Dordrecht: de heer *S. J. Vriesendorp*.

Te Leiden: de heer *Mr. A. Kluit*.

— De uitslag der herstemming hier ter stede niet in alle nommers opgenomen zijnde, laten wij die hier op nieuw volgen.

Bij de herstemming voor 4 leden van den gemeenteraad zijn gister opgekomen 1037 kiezers, uitbrengende 1031 geldige stemmen; gekozen zijn de heeren *Mr. O. van Rees* met 567, *dr. G. Municks van Cleeff* met 517, *Mr. S. J. van Lier* met 513 en *F. G. graaf van Limburg Stirum* met 474 stemmen. De heeren *Mr. B. G. A. Pabst*, *Jhr. A. L. E. Ram*, *Mr. C. G. de Balbian v. Doorn* en *Jhr. Mr. P. A. M. van Oosthuysen v. Rijckevorsel v. Rijsenburg* verkregen elk 463, 383, 370 en 177 stemmen. De laatste had verzocht niet in aanmerking te komen.

*— Bij de herstemming voor een raadslid te Wijk bij Duurstede is gekozen de heer *L. G. van Toulon van der Koog* met 91 stemmen, terwijl 75 stemmen op den heer *C. E. van Strijen* waren uitgebragt.

— Te Abkoude Baambrugge is, bij de herstemming voor een lid van den gemeenteraad, Dingsdag gekozen de heer *S. van Kempen*.

— Gisteren werd te Amsterdam de twintigste algemeene kerkelijke vergadering der Herstelde Evangelisch-Luthersche Kerk in het koninkrijk der Nederlanden, bij afwezigheid van Z. Exc. den minister voor de zaken der hervormde eeredienst enz. en van den sekretaris-generaal en adviseur bij genoemd departement, door haren daartoe door Z. M. den Koning benoemden voorzitter geopend.

— Naar men verneemt, zal de Nederlandsche Etomologische Vereeniging, den 17. Augustus a. s. in het hôtel des Pays-Bas te Arnhem, hare vergadering houden.

— De Nederlandsche dagbladen namen een bericht over uit de *Salut Public*, een dagblad van Lyon, van den volgende inhoud:

Met leedwezen vernamen wij dat een eerwaardige zendeling, wiens familie hier ter stede woont, de heer *Hyacinthe Frogetti*, en twee andere geestelijken, den 1 Febr. in de provincie Tappanoli (Oceanie) door de Battas vermoord zijn, die zij tot het Christendom wilden bekeeren. Deze stammen zijn menscheneters; en men verzekert ons, dat de moordenaars, na het

overlijden der martelaars, hunne lichamen onderling verdeeld en daarvan een afschuwelijk feestmaal aangericht hebben. Deze treurige bijzonderheden zijn vervat in een dezer dagen te Lyon aankomen brief, aan den broeder van den heer *Frogetti* gerigt.

Wij hebben redenen, aan de geloofwaardigheid van dit bericht te twijfelen. *Tappanoele* is niet gelegen in *Oceanië* (Australië), maar op de Westkust van Sumatra, onder 1° 40" N. B. en behoort tot de Ned. bezittingen aldaar. Waar is het, dat de Battak's den naam hebben, van in zekere gevallen menschen te eten; maar er is niets van bekend, dat daar Fransche zendelingen werkzaam zijn, en de Nederlandsche autoriteiten zouden van die gebeurtenis dan toch ook moeten onderrigt zijn, hoezeer hieruit (dit moeten wij bekennen) nog geenszins volgt, dat de dagbladen van Ned. Indië het feit zouden hebben medegedeeld.

Wij vermoeden, dat of het feit niet gebeurd, of op eene andere, niet tot de Ned. bezittingen behorende plaats gebeurd is. Mogt het echter waar zijn, dat in onze bezittingen in Indië nog de gruwelen der menscheneterij bestaat, dan hopen wij, dat door de regering door alle, haar ten dienste staande middelen daaraan een einde zal gemaakt worden. *Indië.*

— Gisteren voormiddag ten elf ure is te Kampen het instructie-bataillon uitgerukt, en heeft het kamp op den Zandberg betrokken. Het getal der tenten bedraagt nagenoeg 120.

— De oefeningen van het detachement vesting-artillerie, te Groningen in garnizien, op het exercitieveld, zijn den 29. Julij besloten met het afsteken van eene menigte vuurwerken. Ofschoon het weder niet gunstig was, stroomde toch tegen 9 uur eene ontelbare menigte de Heerepoort uit om die vuurwerken te aanschouwen. *(Gr. C.)*

— Den 31 Julij heeft het tweede plegtig bezoek aan het wonderbeeld der Moeder Gods *Maria van den Bosch*, door de studenten van het bisschoppelijk seminarie (1e afdeling) van 's Hertogenbosch, plaats gehad. Indrukwekkend was bij den plegtstatigen optocht der bezoekers met hunne banieren de godsdiensstige en stichtende houding der studenten, de tegenwoordigheid van hunne regenten en professoren.

Vooral trok aller aandacht en bewondering de schoone en kunstig bewerkte kandelaar, met gewijde kaars, door de studenten geofferd ter aandenken van dit tweede bezoek. De kandelaar heeft den vorm eener lalie, zinnebeeld der zuiverheid van *Maria*, rijk met ornamenten en engelenbeelden versierd. Doet dit stuk den godsdienszin van de vereerders van O. L. V. van *den Bosch* eer aan, het doet zulks ook aan den kunstijver en de bekwaamheid van de vervaardigers en versierders. *N. N. Br.*

*— In verschillende Israëlitische gemeenten is in den laatsten tijd eene oneensgezindheid beginnen te ontstaan, die het kenmerk draagt van vooruitgang in kennis en beachaving; het schijnt, dat vele verlichte Israëlieten zich niet meer aan de letter hunner godsdiensstige wet wenschen te houden, zoodat vele ceremoniële instellingen van den ouden grijzen tijd hoe langer zoo meer bij hen als eene niets beduidende zaak worden aangemerkt, en die zij van lieverlede beginnen af te schaffen; de ongunstige duren tijd werkt zekerlijk daartoe mede, dewijl de onderhouding van al het ceremoniële vele Israëlieten in dezen tijd te kostbaar wordt, althans wij hebben het op dergelijke wijze van geachte Israëlieten hooren bespreken. Het een en ander heeft ten gevolge, dat er nu en dan hier en daar separatiën in de gemeenten ontstaan, waartoe op enkele punten ook dezer dage voorbereidselen worden gemaakt; verleden jaar heeft zich o. a. ook te Steenwijk eene afzonderlijke Israëlitische gemeente geformeerd.

— Men verzoekt ons de volgende mededeeling op te nemen:

„Ten einde het bezoek van de werelttentoonstelling te Parijs te vergemakkelijken, en ingevolge het daartoe uitgedrukt verlangen van prins *Napoleon*, president van het comité, zullen de regten, door de Fransche kanselarij geheven wordende, met de helft worden vermindert, en wel van den 1. Augustus tot de sluiting der tentoonstelling. Dienvolgens zal slechts een recht van f 1.18 worden geheven voor elke persoon, die naar het tarief aan f 2.36 onderwerpen. *(Hand.)*

— Uit het verslag van Gedeputeerde Staten van Overijssel blijkt, dat de bevolking der provincie op 31 Dec. 1854 was: *wettige*, m. 113,662, vr. 112,254, zamen 225,916; *feitelijke*, m. 117,141, vr. 113,152, zamen 230,293; hetgeen, vergeleken met 31 Dec. 1853, eene toeneming aangeeft, voor de wettige bevolking van 2482, voor de feitelijke van 2610.

— Aangaande den stand der gewassen te Zuid-laren en omstreken wordt ons een over 't algemeen gunstig verslag gedaan. De rogge, het hoofdgewas in geheel Drenthe, belooft een meer dan gewonen oogst. De boekweitvelden staan overheerlijk; dit produkt laat niets te wenschen over. Ook de gerst staat goed. Minder verblijdend zijn de berigten aangaande het aardappelgewas ingewonnen. Kon men nog tot voor eene week nergens eenig spoor der gevreesde ziekte ontdekken, thans heeft zij zich reeds in al haren omvang vertoond en 't zijn niet alleen de vroegrijpen, maar ook de latere soorten, de zogenaamde rooden, die er door zijn aangedaan; men ziet op de akkers het loof weder geheel zwart worden. De vele regens, die in den laatsten tijd zijn gevallen, hebben voorzeker de verspreiding der ziekte in geene geringe mate bevorderd. — Opmerking verdient alsnog, dat ook in de stamboouen eene ziekte zich heeft voorgedaan: de bladeren zijn geheel zwart, zoodat men vreest, dat daarvan niet veel zal teregt komen.

— Omtrent het Zondag 11. in verschillende deelen des lands gewepd hebbende onweder wordt nog uit Appelscha gemeld, dat aldaar, terwijl men in eene woning bij elkaar aan tafel zat te eten, de bliksem in dat vertrek den schoorsteen insloeg, en onder door den muur achter de plaat weer uit. De borden, die voor den schoorsteen stonden, vielen er af, en de menschen van hunne stoelen en in zwijm. Een der stoelen is nog vernield, en de man schijnt het eene been geschrooid te hebben, althans hetzelfde was geheel met blaren bezet. Meerdere ongelukken zijn er niet door veroorzaakt.

— Den 25. dezer, in het eerste namiddag-uur werden door geheel het zuidwestelijke deel van Duitschland en een deel van Zwitserland schokken van aardbeving waargenomen. De meeste berigten, dienaangaande ontvangen, melden, dat tusschen 10 minuten voor en 20 minuten na 1 ure, twee of drie schokken zijn bespeurd, in eene rigting van het noordoosten naar het zuidwesten, die zoo sterk waren, dat deuren uit de hengsels werden gerukt, klokken in beweging raakten, spiegels en andere meubelen schudden, enz. Barometer en thermometer ondergingen geene verandering.

— In den vroegen morgen van den 29. Julij ontstond er, zonder voor alsnog bekende oorzaak, brand in de cichorei-fabriek van den heer *Lobry*, nabij Dockum staande, die zoo snel toenam, dat, ondanks de werking der brandspuiten, binnen weinig tijds de stoomfabriek en de daaraan belendende woning eene prooi der vlammen werden. De eigenaar der fabriek was sedert eenige dagen afwezig.

— Te Cannes in het dep. du Var is de eerste steen gelegd voor eene Protestantsche kerk, die daar gebouwd wordt door en ten behoeve van eenige aldaar verblijf houdende Engelsche familiën.

— De heer *Chottin*, Protestantsche leeraar te Elboeuf en schrijver van een *Manuel des aspirants à la réforme*, en de heer *Brière*, uitgever van dit werkje te Parijs, zijn door de kamer der korrektionele politie der Seine, beschuldigd zijnde van belediging jegens de R. Katholieke godsdienst en opwekking der burgers tot verachting en haat tegen de R. Katholieke geestelijkheid, veroordeeld, de eerstgemelde tot 6 maanden gevangenis en 2000 fr. boete en de laatst gemelde tot 3 maanden gevangenis en 2000 fr. boete.

— In de *Köllnische Zeitung* wordt gewezen op het nut om, ten einde nieuw gebouwde huizen van de overvloedige vochtigheid te bevrijden, ze geheel af te sluiten en alsdan versch gebrande kalk daarin te strooijen, welke het water tot zich trekt en tevens door de toename van haar gewigt de meer of mindere geschiktheid ter bewoning aanwijst.

— Een extrakt uit een brief van Tripoli in Barbarije, dd. 16 Julij jl., aan een geacht handels-huis hier ter stede, luidt:

Het geheele land is in opstand. Men zegt, dat er hier eene Fransche interventie ingeroepen is; ons leger van 14,000 man is totaal verslagen en beroofd. Men vreest, dat de stad geplunderd zal worden. De pacha heeft aan de konsuls verklaard, dat hij niet meer in staat was het land te verdedigen. Men zal zoo veel mogelijk aan boord der schepen de wijk moeten nemen, om ten minste het leven te redden. Moord, roof en plundering zijn hier aan de orde van den dag. *(H. B.)*

— In de *Times* vindt men het volgende middel tegen de hondsdoelheid opgegeven, door iemand, die zes malen door een dollen hond gebeten is geweest: Men lost een pond keukenzout in een kwart kan bronwater op en wascht daarmede, niet later dan één uur na de beet, het gekwetste deel, waarna het gedurende twaalf uren met een van pekewater doorweekt windsel wordt verbonden. Alvorens de afwassing te doen moet men eene onafgebrokene en volstrekte rust in acht nemen, ten einde zoo veel mogelijk het indringen van den *Virus* te voorkomen.

In Duitschland wrijft men de wond in met stof om het bruis of speeksel op te slorpen en alzoo de besmetting te verminderen. Dat zoo eenvoudig middel, zonder gevaar kunnende worden aangewend, verdient beproefd te worden.

BROUWERSHAVEN 30 Julij.

Uit zee binnen Duiveland, kapt. *Viersma*, en Dina, kapt. *de Haan*, beiden van Batavia.

DEN HELDER 31 Julij.

Te Texel binnen Louisa Jac. Joh., kapt. *Duurholst*, van Padang, Zeenimf, kapt. *Witsen Elias*, Koning Willem III, kapt. *v. d. Burg*, Neptunus, kapt. *Schuurman*, Oost-Indië, kapt. *Mos*, Bengalen, kapt. *Kens*, alle 5 van Batavia.

T U R K I J E.

KONSTANTINOPEL 21 Julij.

Doordien men in de laatste dagen tot meerdere geheimhouding omtrent de krijsaangelegenheid is genoopt, kan men weinig van de Krim berigten. De opperbevelhebbers waren teregt minder ingenomen met de wijze, waarop alle krijsplannen door de verschillende bladen werden besproken. Tegen het herhalen van dit ongerief zijn strenge maatregelen genomen. Daar echter het publiek ook regt heeft om met den waren toestand bekend te zijn, was het misschien het best, dat de opperbevelhebbers zelf aan de korrespondenten der bladen mededeelden, wat zij geschikt rekenden ter openbaarmaking.

Uit Kars zijn de tijdingen steeds van ernstigen aard; evenwel beweert men thans, dat *Schamyl* naar Tiflis zou zijn opgerukt. Mogt dit bevestigd worden, dan zou het ontzet van Kars daarvan het onmiddelijk gevolg worden.

De komst van *Omer Pacha* heeft, niettegenstaande de pogingen van sommigen daartoe, niet de minste aanleiding tot ministeriele intrigues. De Turksche opperbevelhebber is alleen om militaire redenen alhier aangekomen.

R U S L A N D.

PETERSBURG, 30 Julij.

Prins *Gortschakoff* meldt van uit Sebastopol van den 28. Julij:

„Gisteren opende de vijand eene sterke kanonnade, die 2½ uren duurde, tegen het bastion n°. 4.” (Het zogenaamde *Mastbastion*, dat in het midden van het verdedigingsfront van de oorlogshaven gelegen is.) „Wij hebben het vuur met alle kracht beantwoord. Overigens was sedert den 23. Julij niets bij Sebastopol voorgevallen, noch op andere punten van de Krim.”

— Prins *Danilo*, vorst van Montenegro, heeft de vergunning van den keizer bekomen, om 6 jonge Montenegrijnen kosteloos op het militaire opvoedings-instituut te Petersburg te zenden. Hij heeft onmiddelijk van die vergunning gebruik gemaakt. Onder hen bevindt zich een zoon van zijn broeder, den vice-president *Mirko*.

S P A N J E.

MADRID 30 Julij.

Ons officieel dagblad deelt heden de bekrachtigde wet mede, volgens welke de werken der kanalisatie van de Ebro voor den tijd van anderhalf jaar worden verschoven.

Hetzelfde blad deelt ook de wet mede over den verkoop der geestelijke goederen, en berigt, dat die wet reeds in uitvoering wordt gebragt. De gouver-

neurs der provincien hebben die goederen in beslag genomen en de verkoop zal spoedig volgen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, Dingsdag, 31 Julij.

De aartshertog *Karel Lodewijk*, broeder des keizers, is tot stedehouder van Hongarije benoemd. (Een vroeger telegrafisch bericht zegt, dat hij tot stedehouder van Tyrol is benoemd.)

Uit Egypte heeft men bericht over Triest tot 21 Julij. De onderkoning *Said Pacha* was met 12,000 man troepen, den 14., naar Bagdad vertrokken, om de in opstand gekomene Bedouinen te onderwerpen. (Zie Marseille). De Assyriesche oudheden, door den heer *Gresnel* ontdekt, zijn door de Arabieren vernield.

— In sommige kringen spreekt men er van, dat Frankrijk en Engeland hunne pogingen, om Napels tot het verbond tegen Rusland te doen overgaan, geheel hebben zien mislukken. De Westmagten zouden thans moeilijkheden met dien staat zoeken en Engeland verdenkt men van plannen, om in Sicilie onrust te stookken.

— 1 Aug. 5 pCt. 77; N. L. 82 $\frac{1}{8}$; bank 962. Wissel op Londen f 11,40; Parijs 140; Zilver 20.

TRIEST, Woensdag 1 Augustus.

Alhier zijn berigten uit Konstantinopel van den 23. Julij. De Pruisssische gezant, de heer *v. Wildenbruch*, was van daar vertrokken. Bij voortdurend werden versterkingen naar Trapezunt opgezonden. De Russen behielden hunne vroegere stelling, drie uren van Kars. De verbinding met Erzerum is hersteld.

HAMBURG 30 Julij.

De nieuwe minister *v. Borries* had zijne komst aan het bestuur willen inwijden door de grondwet van 1849 eenvoudig af te schaffen en daardoor tevens de uit die grondwet voortgesproten organieke wetten. De medeleden van het kabinet zijn voor dien maatregel teruggedeinsd; zij wilden slechts wijziging brengen in de grondwet. De leden van het nieuwe kabinet moeten nog trachten zich over deze zaak te verstaan.

— De werving van troepen voor het Engelsche vreemden legioen wordt op vele punten met ijver voortgezet. De wervers maken daarbij echter gebruik van allerlei beloften en schoone voorspiegelingen, die helaas op vele jeugdige gemoederen meer indruk maken, dan men gehoopt had.

Verscheidene buitenlandsche bladen zijn alhier in beslag genomen, als de *Univers* van Parijs, de *Post-zeitung* uit Augsburg, enz.

— Uit Kopenhagen schrijft men van den 29. Julij, dat de Rijksdag van Denemarken tegen den 11. Augustus is opgeroepen.

— De *Nat. Zeitung* uit Dantzig deelt een bericht mede over de beweging der Engelsch-Fransche vloot in de Oostzee, volgens hetwelk, eenige schepen, op den 20. Julij, het kleine met 6 kanonnen bezette zeefort Friedrichham, gedurende anderhalf uur, zouden gebombardeerd en grootendeels vernield hebben. Daar eene sterke afdeeling Russische troepen aanrukte, was de landing achterwege gebleven en hadden de schepen weder zee gekozen. De *Arrogant* was door het geschut van het fort getroffen en beschadigd. Het verlies der Engelschen was op 8 gewonden opgegeven. Volgens een bericht uit Dantzig, in de *Nordd. Zeitung*, was het geschut van het fort slechts tot zwijgen gebragt.

— De berigten uit Zuid-Italië luiden zeer gunstig nopens den graanoogst.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Julij.

De *Morning Post* meldt, dat de doortocht van Eng. troepen door Frankrijk dezer dagen is geregeld, de Engelsche soldaten zullen voortaan voor denzelfden prijs door Frankrijk reizen, als de Fransche troepen zelven.

Graaf *de Persigni* heeft een kondoleantie bezoek, ook namens den Keizer en de Keizerin, aan Lady *Raglan* gebragt.

Heden moest in tegenwoordigheid der koningin de *Marlborough*, driemast stoomschip van 131 stukken, te Portsmouth van stapel loopen. Het schip is echter blijven zitten en drie stoombooten waren niet in staat het in beweging te brengen. De koningin heeft toen het militaire instituut bezocht.

— De Amerikasche dagbladen van den 17. Julij behelzen weinig nieuws. De wet tegen den verkoop van sterken drank houdt in de Vereenigde Staten aller gemoederen bezig. In eenige distrikten van

New-York had de wet goede uitwerking, doch minder in de stad. De regering ijverde gestreng tegen dronkaards; doch liet den verkoop van sterkendrank oogluikend toe. Al degenen, die beschonken op de straat komen, worden gevat en volgens de wet streng gestraft. — De rijkste inwoners van Boston zullen eene nieuwe stoomdienst tusschen die stad en Liverpool openen. — De kolonel *Kinney* en de zijnen, die eene landing bij Nicaragua wilden bewerkstelligen, hebben schipbreuk geleden op de kust van St. Domingo. Zij hebben hun leven kunnen redden. — De lieden van de kleur in den staat van New-York willen de staatkundige gelijkheid van regten, die de Konstitutie hun tot nu toe weigert, vorderen. Zij hebben daartoe eene algemeene vergadering te Troij tegen den 1sten Dingsdag van September opgeroepen. — Den 4. Julij heeft te Cincinnati, onder de kompagnien der militie, grootendeels uit vreemdelingen bestaande, eenige insubordinatie plaats gehad, dewijl zij geen deel wilden nemen aan de viering van den verjaardag der nationale onafhankelijkheid. De generaal *Sergeant* heeft daarop bevolen, dat de kompagnieën der militie, die uit Ieren bestaan, derzelver wapenen moeten overgeven. Slechts eene kompagnie heeft aan dat bevel gehoorzaamd. De generaal heeft daarop aan de Sherifs bevolen, dat hun de wapenen moesten ontnomen worden. Hieraan is voldaan. Dit heeft echter veel indruk te Cincinnati gemaakt. De ontwapende kompagnieën hebben zich aan den adjudant generaal geadresseerd, om hunne wapenen terug te bekomen.

FRANKRIJK.

PARIS, 31 Julij.

De minister van oorlog heeft heden het verslag ontvangen van generaal *Pelissier*, omtrent de laatste uitvallen van de Russen in de nachten van den 15. en 17. dezer. Sinds geruimen tijd hadden de Russen hunne omheiningen niet verlaten, dan alleen om onze werken zooveel mogelijk te verkennen. Onze linien waren in goeden staat van verdediging, toen in den eerstgenoemden nacht bij donkere maan en bewolkten hemel, tegen één uur een uitval plaats greep tegen de Engelsche linien. Hier afgeslagen, kwamen 5 of 6 bataillons een half uur later tegen den linkerflank der Franschen. Onze voorposten trokken, op vroeger ontvangen bevel, dadelijk terug, om alarm te geven. De Russen trokken onder luid hoera tegen onze werken in. Door een krachtig vuur ontvangen, hernieuwden zij herhaaldelijk den aanval, tot dat ons geweeren geschutvuur hen ten laatste noopte, volkomen af te trekken, eenige geweren en 5 dooden, waaronder 1 officier achterlatende. Het verlies der Russen moet groot geweest zijn. Onze divisie *de la Motterouge*, die gedurende 24 uren de dienst gedaan had, had in al dien tijd slechts 20 dooden en 94 gekwetsten. — In den nacht van den 17., hebben de Russen onzen rechterflank aangetast. Daartoe deden zij eerst een aanval op de linker zijde, om te middernacht met grooter kracht onzen rechterflank aan te tasten, tegen over den kleinen Redan. Deze positie werd door de grenadiers en Zouaven der garde verdedigd. De eerste aanval werd dadelijk met kracht afgeslagen en de Russen keerden geheel in de vesting terug. Evenwel rekende men dadelijk op een hernieuwden aanval; en niet ten onjuiste deed men daartoe nieuwe troepen oprukken. Tot 3 maal toe, hervatten de Russen de bestorming; telkens werden zij afgeslagen. Even als den 15. hebben ook den 17. onze batterijen krachtig bijgedragen tot het afslaan des vijands. De Engelsche batterijen hadden middelerwijl een hevig vuur tegen den Malakofforen geopend, waarop ook van Russische zijde krachtig werd geantwoord. Toch is ons verlies op dien dag niet groot geweest.

Het bedroeg in de 24 uren 23 dooden en 77 gekwetsten. — De opperbevelhebber brengt hulde aan de moedsbetooning der troepen en aan de beschikkingen zoo juist in beide gelegenheden door de generaals genomen.

Omtrent de verdediging van Sebastopol, berigt men nog, dat, nadat gen. *Luders* met 50,000 man, naar men zeide, ter versterking was opgedaagd, men een levendigen aanval van stadzijde zou hebben moeten verduren. Men had daarom in het leger der verbondenen de noodige voorbereidselen gemaakt, om den vijand te ontvangen, maar deze heeft zich slechts bepaald bij een paar uitvallen. De stad moet

evenwel thans een garnizoen van minstens 50,000 man hebben. — Aan de zijde der verbondenen, werkt men met ijver aan de nieuwe batterijen. De Engelschen echter hebben grootendeels hun arbeid gestaakt. Men schijnt den aanval op den grooten Redan niet meer te zullen hervatten, maar daarentegen vooral te arbeiden aan de daarstelling van de batterijen, die de Russische schepen moeten belotten de verbondenen op nieuw te bemoeijelijken. Men werkt daarom ook vooral ter linkerzijde tegen de bastions van den Mast, van het centrum en van de Quarantaine. Het meest echter worden de pogingen tegen den Malakofforen en den kleinen Redan gekoncentreerd. Men hoopt, als men die beide punten mogt bemagtigd hebben, de gemeenschap der stad met de noordzijde te kunnen afsnijden. Men zou daardoor de stad beter kunnen afsluiten en waarschijnlijk ook de Russ. oorlogschepen volledig kunnen beheerschen. Om echter de stad stormenderhand in te nemen zou onbegrijpelijk veel volk kosten, want de verschansingen volgen elkaar steeds op tot in de straten. Men begrijpt, hoe vele opofferingen de vermeerstering dier menigte van verdedigingswerken zou kosten, als men te strijden heeft met een vijand, die zoo groote hulpmiddelen bezit.

Ofschoon onze linien de vijandelijke stellingen reeds zeer naauw omsluiten, hebben de beide uitvallen der Russen zich echter gekenmerkt door eene groote hardnekkigheid. De strijd is zeer hevig geweest. — Te Balaklava maakte men veel werk, om den hertog van New-Castle met groote krijgsmanseer te ontvangen. Kamiesch wordt, zoowel wat de verdediging betreft, als wat den gezondheidstoestand aangaat geheel georganiseerd. In het kamp gaat het goed, ofschoon de warmte weder is ingevallen na eenige dagen regen. De geneesheeren hebben opgemerkt, dat men de meeste choleragevallen had, als de wind kwam van Sebastopol, of van de hoogten, die door de Russen aan de andere zijde worden bezet. Die ziekte neemt overigens steeds af.

Kamiesch wordt nu niet alleen in goeden staat van verdediging gebragt, maar er wordt een fort opgericht, dat o. a. tot station van den spoorweg zal dienen, en de gemeenschap zal onderhouden met de stations van Kadikoi en Balaklava. De spoorweg zal ook paar vertakkingen erlangen naar den groenen Heuvel en de positie voor het Bastion Central. Men meent, dat de verbondenen gedurende den winter te Kamiesch en te Balaklava zich zullen legeren, om de 3 dagen detachementen afzendende, om de linien van aanval te verdedigen. Al de onnoodige troepen zouden naar Varna gezonden worden.

In Kars was de bezetting met den besten geest beziel; de gemeenschap was niet ten volle met Erzerum afgespeden: zelfs was eene bende bachi-boujoucks de belegerde stad binnengetrokken. Enkele Oostersche berigten beweerden, dat gen. *Muravieff* den weg naar Gumri weder was ingeslagen, omdat *Schamyl* van zijne bergen in Georgië zou gevallen zijn.

Even als de Russen gedaan hebben bij het vervoeren van het lijk van lord *Raglan*, hebben ook de verbondenen, tijdens de begrafenis van admiraal *Nachimoff*, geen enkel schot gelost.

— Zondag hebben 108,131 personen de tentoonstelling bezocht, men ziet dat de opkomst telkens talrijker wordt. De 5 vorige zondagen was het bezoek: 57,880 — 69,257 — 80,391 — 100,262 en 102,159 geweest.

MARSEILLE Dingsdag 31 Julij.

De *Courrier de Marseille* kondigt de bevrachting aan van 90 stoombooten, die de rivieren bevaren, om troepen en benoodigdheden naar de Krim te brengen. Elke boot kan 500 man en geschut (*caronades*) overbrengen.

De berigten uit Egypte loopen tot den 21. Julij. De aartshertog *Maximiliaan van Oostenrijk* is te Kaïro aangekomen. De Onderkoning was met de oproerige Bedouinen in onderhandeling getreden. Hij had hun geld en manschappen voor den oorlog in de Krim gevraagd. Zij hadden dit niet alleen geweigerd, maar waren in opstand gekomen.

Uit China heeft men berigten van den 10. Junij. De insurgenten in het Hemelsche rijk hadden weder verscheidene steden bemagtigd en hadden ook landstreken vernield, alwaar de thee groeit. Men vreesde daarom een deficit in den thee- en zijde-oogst.

INGEZONDEN.

Wapenrokken.

Helaas! de kogel is door de kerk; doch is het nu niet enkel meer een verschil van *sabel* of *degen* — de sneeuwvlok is eene ruïne .... „o pardon!“ eene lawine geworden, „wilde ik zeggen!“; gij schrikt, *Mijnheer de Redakteur*? ... nu niet zonder reden; ook ik heb geschrikt, en wat wonder! Heden toch ontvingen wij, per circulaire, voorloopige mededeeling van een weldra te verwachten min. besluit: „dat we geene rokken meer moeten laten aanmaken, om reden het voornemen bestaat, bij de verschillende staven, mitsgaders bij sommige wapenen van de armée, de rok door een korten jas te doen vervangen.“ Bilacij! maar nu heb ik juist een nieuwen rok, nog geen jaargeleden, laten maken voor veertig gulden ... wie koopt nu dien rok voor drie gulden? ... niemand? .... en mijne jassen, waarbij twee nog zoo goed als nieuw? .... niemand!!? doch wacht! misschien zal — en dit zou zeer billijk wezen! — het dep. van oorlog ons schadeloos stellen; want anders .... verbeeld u *Mijnheer de Redakteur*! nieuwe hoofdtooisels, nieuwe jassen, nieuwe rokken, nieuwe wapens ... alles, alles nieuw model, uitgenomen de beurs! want daar wij ieder oogenblik al ons geld aan uniform-veranderingen moeten uitgeven, is de beurs versleten en heeft een goed en naar het nieuw model gekleed officier geen beurs meer noodig! .... Is het wonder, dat de armée knort en dat ieder officier liever ontvanger, postbeambte, (goede traktementen, lekkere pensioenen en nooit doodgeschoten of zoo iets dergelijks!), telegrafist of .... rijke kleermaker zoude willen zijn! ....

Toen in 1846 of 1847 het maringo-laken door blaauw (NB! om onze indigo-kultuur te bevoordeelen) werd vervangen, was ik zeer gelieerd met een officier, een braaf le luitenant, vader van 7 kinderen, ergo (toen ter tijd) met f 1500 inkomen; leven kon hij, maar was „nolens volens“ hoog zuinig, ten einde zijne kinderen eene goede edukatie te kunnen geven, zoo had hij bv. vier jassen en zes pantelons, allen voor hunne eigenaardige dienstverrigtingen bestemd, en, op mijn woord, er waren er onder zeven jaren oud en toch nog zoo goed als nieuw; mijn vriend verzorgde alles zelf ...., doch ziet! nu kwam bovenvermeld besluit .... weg waren al zijne klederen, zijne illusiën — de vrucht van zijne zuinige zelf-opofferingen; weg was alles! ... Zijn gezin was zeer ternedergeslagen .... en hij — hij schreide; hij, die niet geschreid zoude hebben, al ware hem, voor Koning en Vaderland, een been afgeschoten; maar nu, nu schreide hij ... *Mijnheer de Redakteur*! ach zeg dit s. v. p. aan uw publiek, dat die brave officier schreide, en dat hij meer dan twee jaren *krom moest liggen*, om dien slag te boven te komen; ook mij werd het wee om het hart en ik dacht toen: „o, laat ik eens minister zijn, dan...?“ weg met alle nuttelooze veranderingen, die dikwijls het omgekeerde van verbeteringen zijn ...., want dat maringo-laken was goed en onze tegenwoordige kleding is ook onverbeterlijk en zeer elegant, ... ik ben *nog* geen minister, anders! .... over drie maanden *Mijnheer de Redakteur*! zal ik de eer hebben u andermaal, alle de sedert nu, weer voorgeschrevene veranderingen van tenue op te geven; hoe-wel ik aan uw bedenkelijk gezigt wel zie, dat gij niet *altijd* en *geheel* uwe kolommen kunt leenen om *uniform mutaties op te nemen* .... wacht eens: ik zal een geheel *daaraan* gewijd dagblad trachten op te rigten .... de titel, vraagt ge? ... de titel zal zijn: *Leven de Leveranciers!*

(Ook ten koste der officiers!)

27 Julij 1855.

J. v. B.

ADVERTENTIE

Getrouwd:

HERMANUS RUTGERS,

en

ELISE CONSTANCE PAULINE VAN ELLINCKHUYSEN.

Amsterdam, 2. Aug 1855.

Algemeene kennisgeving.

Getrouwd:

C. H. VAN WIERINGEN,

en

S. E. VAN ROIJEN.

en

D. J. VAN OLST,

van Utrecht,

en

H. D. VAN ROIJEN.

Mijdrecht, 2 Aug. 1855.

Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER* de Hoog Wel Geboren Vrouwe L. E. HUYDECOPER, geboren Baronnesse VAN HARDENBROEK.

Huize *Blikkenburg*, bij Zeyst, den 27 Julij 1855.

Bevallen van eene *DOCHTER* A. M. C. BOHLEN—SCHRÖDER.

Utrecht, 1 Augustus 1855.

Voor de vele bewijzen van vriendelijke deelneming. ons gedurende de ziekte, en bij het overlijden van ons geliefd kind betoond, betuigen wij langs dezen weg onzen hartelijken dank.

Utrecht, H. C. A. L. FOCK.
1 Aug. 1855. J. A. M. ACHTERBERGH.

Bij exploit van den Deurwaarder J. W. DE WILDE, van den 30. Julij 1855, ten verzoeken van JOHANNA WILHELMINA HULSTIJN, Huisvrouw van JOHANNES CORNELIS WILLEM PAUW, laatstelijk gewoond hebbende te Jutphaas, verblijf houdende te Utrecht, domicilie kiezende ten kantore van den door haar gestelden Procureur Mr. N. F. VAN NOOTEN te Utrecht, is genoemde *Johannes Cornelis Willem Pauw*, laatstelijk woonachtig te Jutphaas, thans geen bekend verblijf in het koninkrijk hebbende, *gedagvaard* om op Woensdag den 3. October 1855, des voormiddags ten tien ure, te verschijnen ter terechtzitting van de Arrondissements Regtbank te Utrecht, ten einde te hooren verklaren dat het huwelijk tusschen de eischeresse en den gedaagde bestaande, door echtscheiding is ontbonden, ter zake van mishandelingen door den gedaagde aan de eischeresse aangedaan.

(Kosteloos.) Voor deugdelijk uittreksel,
J. W. DE WILDE.

UTRECHTSCHIE STUDENTENVEREENIGING

Zij, die Leden wenschen te worden van de nieuw-opgerigte **Studenten Vereeniging** aan de Utrechtsche Hoogeschool, worden uitgenoodigd zich in persoon aan te melden bij den Secretaris van het voorloopig bestuur, op Maandag 17 Sept. e. k., des namiddags te 6 ure, ten huize van HAKFORT, hoek van Zadelstraat en Donkerstraat.

Tot het geven van nadere inlichtingen omtrent de samenstelling van genoemde Vereeniging, de redenen die hare Leden bewogen hebben zich van het bestaande Studenten-corps af te scheiden, en het voorloopig gewijzigde Noritiaat, hebben zich bereid verklaard de Heeren:

F. L. SNOUCK HURGRONJE te Utrecht.

F. W. KETJEN " "

VAN AFFELEN V. OORDE " "

H. F. HAMELBERG te Kuik, prov. N. Brabant.

Jhr. J. VAN BERESTEIJN te Vught, idem.

J. C. E. Baron VAN LIJNDEN te Arnhem.

Jhr. B. L. TEDING VAN BERKHOUT " "

S. G. Baron VAN WELDEREN RENGERS te

J. A. MOLL te 's Gravenhage. (Leeuwarden.

L. ADRIANI " Rotterdam.

A. J. KLOOS " "

Jhr. W. J. M. SCHORER te Middelburg.

Jhr. W. E. VAN PANHUYS " "

Utrecht, De ab. actis van het voorl. Bestuur,

1 Augustus 1855. A. J. KLOOS.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onvergelykelijk geneesmiddel in gevallen van ongesteldheid der vrouwen eigen. De dochter van Mevrouw Z....., te Groningen, bevond zich sedert geruimen tijd in een zeer slechten staat van gezondheid; hare moeder deed haar onderscheidene geneesmiddelen gebruiken, zonder dat de jonge jufvrouw de minste verbetering in haren toestand ondervond. Eindelijk besloot zij de pillen van Holloway aan te wenden, waardoor de ongesteldheid in drie weken tijds aanmerkelijk verbeterde. Tien dagen later was de zieke geheel hersteld en bevindt zich sedert dien tijd volmaakt wel.

Door het vermeerdert debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen a f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 6,75, f 13,50, f 20,50. Potjes Zalf a f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 13,85, f 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen a kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépothouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

PASSAGIERS naar JAVA.

Tegen medio Augustus zal naar Java vertrekken: het snelzeilend gekoperd Nederlandsch Campagne BARKSCHIP *AUSTRALIE*, kapitein D. B. JOCHEMS, hebbende uitmuntende inrigting voor Passagiers en voorzien van een kundigen Scheepsdocter. — Adres bij de Heeren BLAAUW & Co., Reeders, Wm. RUYSS J. D. Z., te Rotterdam, en DE VRIES & Co., te Amsterdam, Cargadoors.

In de

LEES-BIBLIOTHEEK

van den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, *Lijnmarkt* E. No. 75/76, welke voortdurend met nieuw uitkomende Boekwerken vermeerderd wordt, kan men mede ter lezing ontvangen de navolgende

Hollandsche Tijdschriften,

1. *Iris*. — 2. *Vaderlandsche letteroefeningen*. — 3. *Gids*. — 4. *Leeskabinet*. — 5. *Europa*. — 6. *Recensent*. — 7. *Letterbode*. — 8. *Boeksaal*. — 9. *Tijd*. — 10. *Tijdspiegel*. — 11. *Flora*. — 12. *Keur van aangen. Mengelingen*. — 13. *Nederl. Museum*. — 14. *Honigbij*. — 15. *Nederland*. — 16. *Gelderland*. — 17. *Leesmuseum*. — 18. *Huisvriend*.

Fransche Tijdschriften,

1. *Revue de Paris*. — 2. *Revue des deux mondes*. — 3. *Revue Britannique*. — 4. *Illustration*. — 5. *Voileur*. — 6. *Echo des feuilletons*. — 7. *Magasin pittoresque*. — 8. *Musée des familles*. — 9. *Journal des demoiselles*.

De abonnements-prijs voor één van bovenstaande tijdschriften varieert van f 0.15 tot f 0.75 per 3/m. Voor eenige of alle te zamen genomen met of zonder boekwerken loopen de abonnements-prijzen van f 1.25 tot f 4.50 per 3/m.

De tijdschriften worden op geregelde dagen bezorgd en weder teruggehaald.

Deze leesinrigting is ook bijzonder ingerigt voor **buiten Utrecht** woonachtige personen, voor wie de abonements-prijzen alleen met het op de pakjes vallende porto worden bezwaard.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*.)

Aug.	dag	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Therm. F.	Afwg. d temp.	Voeh. tigh.	Gov. regen.	Aanmerkingen.
1	2	w.	4.0	760.73	71.4	1.3	0.64	0	Ligt bewolkt.
10		nw.	0.0	60.85	61.0		92	0	Ligt bewolkt.
2	8	w.	2.0	60.31	70.2		80	0	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 1 Augustus 1855.

NEDERLAND.							
Werkel. Schuld	...	2 1/2	pCt.	63 1/16	63 1/8	63 1/8	
dito dito	...	3	"	75 3/16	75 11/16	75 11/16	
dito dito	...	4	"	93 3/8	93 1/2	93 1/16	
Amortisatie-Sijndicaat	3 1/2	"		90 1/4			
Oost-Indische Leening	4	"		93 1/8			
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	"		102			
RUSLAND.							
Oblig. bij Hope en Co.	5	"		102 3/8	103	103	
Obligat. 1826 & 1829	5	"		101 1/8			
Certificat. 1831 & 1833	5	"		84 1/2			
Certificaten 1840	4	"		79 1/4			
Cert. bij Stieglitz	4	"		78 1/4			
POLEN.							
Aand. 1835, fl. 500	...	...	...	143			
Obligation	...	4	pCt.	71			
SPANJE.							
Obligation	...	1	pCt.	18 13/16	18 15/16	18 1/8	
dito	...	3	"	38			
Binnenl. Schuld	...	3	"	30 3/8	31 1/8	31 1/8	
OOSTENRIJK.							
Oblig. Metaliek	...	5	pCt.	61 3/4	61 3/8	61 3/8	
Oblig. N.	...	5	"	73 1/8	73 1/4	73 1/4	
dito dito La B.	...	5	"	73 1/8	73 1/4	73 1/4	
dito dito	...	2 1/2	"	30 3/8	31 3/4	31 11/16	
BELGIE.							
Certific. bij Rothschild	2 1/2	"		51 3/4			
BRAZILIE.							
Geldl. 1824, £ 100	...	...	pCt.	98 1/2	98 5/8		
" 1824, £ 200	...	...	"	98 1/4			
PORTUGAL.							
Obligatiën	...	3	pCt.	39 11/16			
AMERIKA.							
Pern. Geldleening 1854	4 1/2	pCt.		77 1/8			
Venez. Oblig.	6	pCt., nu 4 1/2	"	28	28 3/4		
Grenada, Oblig.	...	2 1/2	"	17 1/8	17 3/8		
Mexico, Obl. 1851	£ 100	3	"	21 3/8	21 1/2		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Zomerzitting van de Prov. Staten

Vervolg van de zitting van Dingsdag, 24 Julij.

De heer *van Berkel* zegt, dat, toen hij vroeger in deze vergadering op het onbeheerd liggen van den Mastwijkderdijk heeft gewezen, dit niet geschiedde om Gedep. Staten van verzuim ten deze te beschuldigen, maar alleen om er de attentie nader op te vestigen, en dat overigens zijne gemaakte opmerkingen en bedenkingen van heden geene andere strekking hebben dan om met den meest mogelijken spoed den Mastwijkderdijk te brengen onder behoorlijk beheer, en alzoo de ingelanden in het genot te stellen van eenen weg, ter verbetering van welken zij zich geldelijke opofferingen getroost hebben.

In omvraag wordt de konklusie van het rapport aangenomen met 32 tegen 2 stemmen. Tegen de heeren *van Berkel* en *Voortman*.

Aan de orde van behandeling is thans de begroo-ting der enkel prov. inkomsten en uitgaven over 1856.

De *Voorzitter* zegt, dat de Komm. twee algemeene opmerkingen heeft gemaakt. Spr. wil met de 2e be- ginnen, als zijnde de eenvoudigste. De Komm. heeft gevraagd, om tot meerder gemak een doorlopend nommer op de begrooing te hebben. Een volgend jaar zal aan deze bedenking gaarne worden voldaan. De 2e bedenking der Komm. betreft een ander be- zwaar. Zij meent eene strekking van verhooging in de begrooing te hebben opgemerkt, hetgeen zij on- raadzaam oordeelt. Het is geene beschuldiging aan Ged. Staten, maar toch eene opmerking, dat men op dien weg toch niet moet voortgaan. Spr. beweert echter het tegendeel. Door de rekeningen van eene reeks van jaren, is het genoegzaam geble- ken, dat Ged. Staten, waar het betreft de aanwen- ding van prov. gelden, de zuinigheid niet uit het oog hebben verloren. Wat echter meer is, Spr. wil bewijzen, dat op eene strekking tot verhooging zeer veel is af te dingen. De Komm. zegt: er is een 5tal artikelen, welke gezamenlijk eene verhooging van f 1800 hebben ondergaan. Nu moest men ver- wachten, dat de Komm. zou hebben aangeraden, om zich niet met die posten te vereenigen; dat doet zij echter niet, slechts ééne keurt zij af, en derhalve toont zij aan, dat eene verhooging billijk is. Die eene post betreft eene verhooging van f 1000 voor verbetering van wegen. In de memorie van toelichting is gezegd, dat aan die ver- hooging behoefte bestaat. Eene andere post betreft de krankzinnigen verpleging. Aan wie daarvan de schuld? Het is geene strekking tot vermeerdering, wanneer men betaalt, wat men eenmaal op zich ge- nomen heeft, te betalen. Eenmaal is het aangeno- men, dat voor elken behoeftigen krankzinnige f 40 van wege de provincie wordt betaald. De aanvr- gen vermeerderen van jaar tot jaar, dat feit bestaat, en het is dus niet de schuld van Gedep. Staten, dat door die vermeerdering van aanvraag, meer moet worden betaald. Eene andere post betreft de her- stelling van de sluis te Wijk en van den doorslag bij Jutphaas, die moeten worden aanbesteed, en de on- dervinding heeft geleerd, dat alle aanbestedingen in de laatste jaren hooger gaan; men moest toen wel een hooger cijfer voor de begrooing uittrekken, wilde men de aanbesteding gunnen. Het zou onvergefelijk van Gedep. Staten geweest zijn, om in dit geval geen hooger cijfer voor te dragen, zonder daartoe eene zucht tot verhooging aan den dag te leggen. Nog heeft men gezegd, dat er een nieuw artikel 2 is ge- vonden, betreffende de zaak van het Tienhovensche kanaal. Gedep. Staten zijn op het denkbeeld geko- men, om te onderzoeken, of de voortzetting van het Tienhovensche kanaal in het belang der provincie zou zijn, en een volledig onderzoek daarna in te stellen. Beslist de vergadering anders, het is Spr. wel, maar Gedep. Staten hebben zich niet verant- woord geacht, wanneer zij de zaak hier niet ter sprake bragten. Eene andere post betreft f 250 voor kwade posten in de grondbelasting. De wet van 1852 is hier tusschen beide gekomen, en deze *verplicht* de Staten tot die uitgave; er is dus geene keuze meer. Spr. eindigt met te zeggen, dat, ofschoon Gedep. Staten de zuinigheid behartigen, het bij hen ten stelregel staat, dat wanneer geld goed wordt uitge- geven, men kan aannemen, dat het op rente is gezet.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het meer de eerste indruk is geweest, welke bij de Komm. aanleiding gaf tot de gemaakte aanmerkingen. Hij heeft er thans het nut van gezien, want door de laatste rede, is veel licht over de zaak verspreid. Elk lid der Komm. zal den Voorzitter zeker gaarne dank zeg- gen voor die inlichtingen. Spr. beaamt het denk- beeld, dat het niet altijd voordelig is, weinig uit te geven, maar wel, om de gelden nuttig te be- steden; en met het oog daarop, zal men zeker niet kunnen zeggen, dat eene hoogere begrooing juist gebrek aan zuinigheid verraadt.

De algemeene beraadslagingen hiermede afgeploopen zijnde, wordt overgegaan tot de behandeling der *Uitgaven*.

Hoofdstuk I. afdeel. I, art. 2, jaarwedde van den Prov. Archivarius. — De Voorzitter zegt, dat aan de opmerking der Komm. desaangaande zal worden voldaan. Wel wordt jaarlijks reeds een klein verslag over het archief in het algemeen ver- slag opgenomen, doch een uitvoerig verslag, zoo als de Komm. bedoelt, zal een volgend jaar den Staten worden aangeboden. Ten aanzien der kata- logus, zegt Spr. dat die grootendeels gereed is, en waarschijnlijk het volgende jaar zal kunnen worden gedrukt.

Hoofdstuk VI, art. 1. Kosten van verpleging van arme krankzinnigen.

De Komm. heeft gemeend, dat die verpleging voor rekening der gemeenten moest komen, en dat de provincie, alvorens het subsidie toe te staan, dient te onderzoeken, of de gemeente en het Rijk hun aandeel dragen.

De *Voorzitter* zegt, dat wel het le maar niet het laatste doenlijk is, aangezien het Rijk niet bij- draagt, dan nadat alvorens de provincie haar sub- sidie heeft toegestaan. Het Rijk volgt dus en een vergewissen, waarvan in het rapport sprake is, is dus onmogelijk.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het meer de be- doeling der Komm. is geweest, om toe te zien, of de gemeente wel bijdraagt, maar vooral of de familie van den krankzinnige wel zoo onvermogen is, dat een subsidie moet noodig geacht worden.

De *Voorzitter* zegt, dat nooit eene subsidie wordt toegestaan, dan nadat het hoofd van het gemeente- bestuur of de kommissaris van politie heeft gecerti- ficieerd, dat geen lid der familie in staat is den krankzinnige te onderhouden. Gedep. Staten mogen niet vermoeden, dat eenig gemeente-bestuur een onderzoek deswege niet naauwgezet daarstelt.

De heer *Kien* zegt, dat men hier niet uit het oog moet verliezen, dat het subsidie van 't Rijk en van de provincie niet strekt om de gemeente-besturen van de verpligting, om voor de verpleging der on- vermogende krankzinnigen te zorgen, te ontheffen, maar om de verpleging dier ongelukkigen in een *geneeskundig gesticht* te bevorderen, en de gemeente te gemoet te komen in de meerdere kosten, die daar- uit voortvloeijen. Hij wijst er op, hoe onze provincie zich gelukkig mag achten eene zoodanige weldadige inrigting in hare hoofdstad te vinden, die niet, zooals elders het geval is, bv. met Meerenberg in N.-Holland, hoogst aanzienlijke uitgaven van de provincie vordert, en waaruit voortvloeit, dat de *post voor krankzinnigen* op de prov. begrooing, in vergelijking met die in andere provincien, als uiterst gering is te beschouwen.

De heer *Ackersdijck* deelt gaarne in de lofrede van den Burgemeester van Utrecht over het krank- zinnigen-gesticht, dat zonder subsidie van de provincie noch van de stad zoo veel uitgebreid en verbeterd is. Doch hij kan niet nalaten het te betreuren, dat zulk een gesticht niet buiten de stad is gelegen, daar het nu bij den besten wil niet volkomen goed worden kan. De post, waarover nu gesproken wordt, betreft iets anders, namelijk de kosten van het onderhoud der arme krankzinnigen in het gesticht. En geheel onopgemerkt kan hij niet laten dat art. 26 van de armenwet die kosten ten laste der gemeenten brengt; doch dat de Minister bij de beraadslaging gezegd heeft dat desniettemin het Rijk ondersteuning geven zoude. Hij heeft dus ook niet tegen de on- dersteuning door de provincie, wanneer het Rijk en de Gemeenten ook bijdragen.

Hoofdst. VIII, artikel 5. Toelage aan school- onderwijzers.

Op voorstel van den heer *van Hoytema*, gewij- zigd door den heer *Ackersdijck* en de Voorzitter, zal dit artikel voortaan luiden: Toelage ten behoeve van schoolonderwijzers en instellingen van lager on- derwijs.

Art. 10. Ten gevolge van een in de vorige ver- gadering genomen besluit, om het volgende jaar geen subsidie voor eene vee-tentoonstelling te geven, vervalt deze post.

Art. 11. Toelage aan veeartsen.

De Komm. heeft gemeend, dat de hoegrootheid en tijd van duur, en de verdere omstandigheden des- aangaande moesten geregeld worden.

Hierover ontstaan langdurige discussien. De Voor- zitter herinnert de Staten, hoe men tot die subsidie gekomen is, en zegt, dat de prov. veeartsen bijzon- dere verpligtingen zijn opgelegd, welke de provincie, zonder dat zij hen salarieert, niet van hen kan vor- deren.

De heer *van Berkel* wenschte eene klassifikatie gelijk in Zuid-Holland, alwaar 10 veeartsen prov. toelagen ontvangen, als 3 à f 200, 2 à f 160 en 5 à f 100, en zegt wijders, dat eene nieuwe regeling van die aangelegenheid, met inachtneming van het kon. besl. van 23 Maart 1832, hem als zeer nood- zakelijk voorkomt.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat het de wensch der Komm. is, dat de zaak rijpelijk onderzocht wordt. Zij wensch van Gedep. Staten te weten, of de vee- artsen hunne verpligtingen stiptelijk nakomen, en waarom in andere provincien minder daarvoor is uit- getrokken.

De *Voorzitter* zegt, dat Gedep. Staten zich gaarne met die taak zullen belasten.

De heer *Menso* meent, dat de veeartsen te duur betaald worden. Hij wensch, of minder salariëren, of eene betere dienst.

De heer *Voet* wenschte de zaak zoo te laten, aan- gezien de veeartsen nog te veel te worstelen hebben tegen de voortdurende konkurrentie van Empirici.

De heer *Lagerwey* zegt, dat men hier in eenen juist omgekeerden toestand verkeert: hoe minder wezenlijke verdiensten de veeartsen hebben, hoe meer zij moeten worden gesubsidiëerd, want de krukken hebben de minste praktijk, en leven dus bijna ge- heel van de subsidie. Spr. vindt de som niet te groot indien zij nuttig zijn, iets wat hij daár laat; doch nadat zij hun best hebben gedaan zich te bekwamen, moeten zij toch ook kunnen leven, en hunne prak- tijk blijft gering. Zij zijn door de reiskosten te duur, waarom alligt tot de goedkoopere paarden- en koeijen-meesters de toevlugt wordt genomen.

De heer *Bastert* beklagt zich over de weinige aktiviteit van den veearts van Maarssen en Maars- senveen. Hij zou op dezen post een amendement hebben voorgedragen, maar zal daarvan afzien na de laatste verklaring des Voorzitters.

De heer *Metelerkamp* zegt, dat die klagt vroeger gegrond was, doch in den laatsten tijd niet meer.

De *Voorzitter* stelt thans voor, na al het aange- voerde, om Gedep. Staten uit te noodigen deze zaak in overweging te nemen, om deswege in de volgende zomervergadering verslag te doen. — Konform besloten.

Art. 16. Bijdrage tot verbetering van wegen en waterlossingen. De Komm. acht dezen post van f 3000 te hoog.

De *Voorzitter* zegt, dat vroeger hiervoor 2 posten zijn uitgetrokken, elk van f 1000; dat de ondervin- ding heeft geleerd, dat de post voor de wegen te klein, voor de waterlossingen te groot was. Bij de zamen- voeging der beide posten hebben echter Gedep. Sta- ten gemeend, dat dit bedrag nog niet genoegzaam was. De verbetering van wegen is het voordeel, is de welvaart der provincie, daaraan meenen Gedep. Staten zoo veel doenlijk te moeten bijdragen. Nog onlangs heeft de stad Wijk bij Duurstede een sub- sidie van f 1000 gevraagd voor den weg van Cothen naar Doorn, als zijnde de verbetering van dien weg boven hare magt. Gedep. Staten hebben die gaarne toegestaan; maar nu is er niets meer in kas, om aan dergelijke aanvragen te voldoen.

De heer *Jongeneel* verdedigt de konklusie der Kommissie, en beweert, dat een eerste vereischte op alle begrooingen zijn moet dat de cijfers zoo veel mogelijk gepreciseert worden.

De heer *Ackersdijck* meent, dat dezen post op Hoofdst. 2 moet worden gebragt, en tevens, dat dergelijke aanvragen om subsidien eigentlijk aan de beoordeeling der Staten moeten worden voorgedragen.

De *Voorzitter* merkt op, dat Hoofdst. 2 spreekt van Prov. wegen, terwijl deze post is voor subsidien aan gemeente wegen. Mogt men eene verplaatsing wenschen, dan zouden ook artikel 18—23 dezelfde verplaatsing behooren te ondergaan.

De heer *Kien* meent, dat het verkieselijker is, dat dergelijke subsidien niet door Gedep. Staten, maar door de Staten zelve worden verleend, en dat de behandeling der aanvraag daartoe in eene openbare vergadering hare nuttige zijde heeft.

De heer *Calkoen* spreekt in denzelfden geest. Ook hij acht eene dergelijke aanvraag eene openbare be- handeling overwaard.

De heer *Menso* wenschte, dat, men dit jaar de proef neme, of men niet met f 2000 kan volstaan.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat als de post hier moet blijven staan, men er dan bij had moeten voegen: *niet prov. wegen*. Overigens meent hij, dat elke gemeente voor hare eigene wegen moet zorgen, en dat eene subsidie niet zoo gemakkelijk moet wor- den toegestaan. Het zou hem zelfs voorkomen, dat deze post kon worden geschrapt. Een aanzienlijk krediet voor wegen en wateren in de gemeenten aan Gedep. Staten te geven, is niet overeenkomstig het stelsel der begrooing. Zulk eene uitgaaf is buitengewoon; wanneer men ze kent, behoort ze met name aangeduid te worden; wanneer zij nog niet bekend is, kan ze later uit den post van *onvoorziën* worden toegestaan.

De *Voorzitter* zegt: dat indien de vergadering met het denkbeeld van den heer *Ackersdijck* instemt, het ook beter ware, den post maar geheel weg te laten.

De heer *Menso* stelt thans voor dezen post met f 1000 te verminderen.

Na eenige discussie, waaraan de heeren *Jongeneel*,

van Berkel en de Voorzitter deelnemen, neemt de Komm. het voorstel van den heer Menso over.

In omvraag wordt het voorstel ter vermindering van dezen post met 17 tegen 16 stemmen aangenomen. (De heer Vos had de vergadering verlaten.) Tegen de heeren Story van Blokland, Voet, Cordes, van Nooten, Laan, Strick van Linschoten, van Hardenbroek, van der Poel, Voortman, de Geer, van Hoytema, Harmsen, Lagerweij, van Tuyll van Sijlen, Kien en van Amerongen.

Het voorstel van den heer Ackersdijk tot verplaatsing van dezen post op een ander Hoofdstuk der begroting wordt met 32 tegen 1 stem (die van den Voorsteller) verworpen.

De zitting wordt daarna gesloten en verdaagd tot den volgenden morgen ten 11 ure.

Woensdag den 25. Julij.

Tegenwoordig zijn 29 leden. Later komt de heer Hoytema. Afwezig de heeren Strick van Linschoten, de Beaufort, v. Asch v. Wijck, Ras, Wijers, Vos, Huydecoper en de Louler.

Na het voorlezen der notulen wordt door den heer v. Berkel eene opmerking over de redactie der notulen gemaakt, betreffende het punt der veeartsen, behandeld in het rapport der Komm., waaruit eenige woordenwisseling tusschen dien heer en den Voorzitter ontstaat, ten gevolge waarvan door den Voorzitter eene beleefde uitnodiging aan de Staten wordt gedaan, om voortaan geene rapporten bij wijze van koncept, maar in behoorlijken vorm, door de leden der Komm. ondergeteekend, in te brengen.

De Komm., belast met opmaken van het adres van dankbetuiging aan Z. M. den Koning, in de vorige vergadering benoemd, brengt het rapport uit bij monde van den heer Taets van Amerongen van Natersch. — Gemeld adres zal ter griffie worden nedergelegd; en de behandeling in de eerst volgende vergadering.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over de begroting.

Hoofdstuk VIII. Afdeling 1.

De Komm. heeft voorgesteld, om de art. 18—23 op hoofdstuk 2 over te brengen. — De Voorzitter merkt echter op, dat aangezien dit voorstel eigenlijk in verband staat met een zelfde voorstel betreffende art. 16, hetwelk in de vorige vergadering is afgestemd, zijns erachtens, ook deze overbrenging als van zelveen vervalt. — Zonder omvraag wordt dien overeenkomstig besloten.

Artikel 22.

Kosten voor de opmaking van een plan voor de verlenging van het Tienhovensche kanaal.

De heer Verloren vraagt, of er, vóór dat men een aanvang maakte met het graven van die vaart, geen plan is vastgesteld, volgens hetwelk dat kanaal eenmaal moest tot stand komen, iets, hetgeen men moet veronderstellen. Indien zulks het geval is, dan vraagt hij, waarom men thans van dat plan is afgeweken, en een nieuw onderzoek noodig acht. Hij heeft gezien in de memorie van toelichting, dat het kanaal niet verder loopt, dan tot de hoogte van het Gooiland, doch in dezelfde memorie is het hem in het oog gevallen, dat er reeds een plan wordt aangewezen, om namentlijk het kanaal te verlengen langs de Hollandsche rading, de lage Vuursche en Soestdijk naar de Eem. Als men dus waarschijnlijk een oud plan heeft, en bovendien een bepaald plan reeds wordt aangewezen, dan vraagt Spr., waarvoor men dan die f 800 zal behoeven, om nasporingen in het werk te stellen, tot ontwerpen van een nieuw plan van verlenging dier vaart.

De Voorzitter acht zich wel in staat, om eenige ophelderingen te geven, doch niet om die volledig te kunnen geven. Vroeger bestond er een voornemen tot het daarstellen van eene verbinding van de Vecht naar de Zuiderzee. Men is toen begonnen te werken, en men is gevorderd tot de hoogte van den straatweg van Hilversum. Het plan bestond dus, want zonder een plan, kon een dergelijk werk niet aangevangen worden. Maar het was volstrekt niet uitgewerkt, men stelde zich voor, om die kanalisering van lieverlede te doen, nadat de gelegenheid zich daartoe aanbood; maar spoedig alreeds stuitte men op geldg brek. Nogthans is er van verschillende zijden aangedrongen tot het aanbrengen van een kanaal in de rigting van Amersfoort. Zelfs heeft men gesproken van een kanaal van Utrecht direkt naar Amersfoort. Gedep. Staten nu hebben gemeend, dat omtrent al deze plannen een onderzoek behoort in het werk gesteld te worden, en dat men voornamelijk daarbij zou nagaan, of het oude kanaal niet zou kunnen verlengd worden. Het is waar, in de memorie van toelichting is eene zekere rigting aangegeven, doch niet, om, als de Staten de som toestaan, om aan geene andere te mogen denken; want eerst wenscht men een onderzoek in te stellen, en oogenschijnlijk is het Gedep. Staten slechts voorgekomen, dat de aangewezen weg de ge-

schikste zou zijn, omdat hij de natuurlijkste is. Blijkt het later, dat het beter is een anderen weg inteslaan, dan zal van zelve het voorstel van Gedep. Staten vervallen.

De heer v. Beeck Calkoen vraagt welk belang men hecht aan het maken van zoodanig een kanaal? Is het de meening om de Vecht met de Eem te verbinden, dan kan men er een tweeledig doel mede hebben, vooreerst om de waterafleiding; ten andere verbetering in de kommunikatie. Over de le kan men reeds nu oordeelen, en reeds bepalen, welke invloed die waterafleiding kan hebben. De andere vraag is: of er belang voor den handel bestaat, of dat het kanaal alleen zou strekken, ter vergemakkelijking van het verkeer. Spr. meent, dat deze vragen vooraf uit te maken zijn, want hij kan zich niet ontveinen, dat, indien het plan mogt verwezenlijkt worden, die kanalisering groote kosten zou na zich slepen. Nog moet hij opmerken, dat naar hij meent, er wel degelijk een oud uitgewerkt plan bestaat, op het stadhuis te Utrecht voorhanden, ten einde de Vecht met de Eem te verbinden. Het kwam hem niet onraadzaam voor, om dit te raadplegen.

De heer Broers wenscht te weten, of het oordeel van den hoofdingenieur van den waterstaat is ingeroepen, opdat men eenige zekerheid hebbe, dat het voorgenomen onderzoek tot eenig resultaat zal leiden.

De heer Ackersdijk zegt, dat de zaak ook zijne belangstelling heeft getrokken, bij heeft bereids eenig onderzoek in het werk gesteld, waarvan het gevolg geweest is, dat hij het verstrekken van die som gerustelijk kan aanbevelen, vooral ook omdat de hoofdingenieur van den waterstaat het als zeer wenschelijk beschouwt. Men heeft het kanaal in der tijd begonnen te graven, om de Vecht met de Eem te vereenigen; doch daartoe was geen voldoende algemeen plan gemaakt, hierdoor is men spoedig gestuit op onverwachte bezwaren en op het gemis aan de noodige fondsen. De rigting kan nu zoo gewijzigd worden, dat er eene aanmerkelijke verbetering in het verkeer van verschillende plaatsen dezer provincie door zal geboren worden. Dit kanaal heeft nog een bijzonder nut, omdat daardoor de gelegenheid zal ontstaan, om vele landerijen te ontginnen, waardoor de gronden eene hoogere waarde zullen erlangen. Omdat er nu veel lokaal belang bij zal komen, zullen de plaatselijke besturen, wellicht ook eenige groote grondeigenaren, daartoe gaarne bijdragen; doch destemmer wordt dan ook gevorderd, dat men bepaald wete, hoe het kanaal loopen zal. Over het algemeen zal het gronden van weinig waarde wegnemen, die dus gemakkelijk en min kostbaar te bekomen zullen zijn, mits men ze nu reeds aanwijze eer ze in kultuur gebracht zijn. Bij deze gronden moet Spr. nog opmerken, dat men somtijds voor armen gelegenheid moet zoeken tot arbeid. In het beginsel is Spr. zeer tegen het arbeid verschaffen; doch er kan een groote stilstand van werk komen, en in zulk een tijd is het van belang, dat men arbeid kan verschaffen door een groot en nuttig plan te verwezenlijken.

De heer Bastert heeft met genoegen vernomen, dat de aanneming van dezen post de rigting van 't kanaal niet praecjudicieert. De doorgraving is nuttig om landen in kultuur te brengen. Hij moet echter opmerken, dat men bij de zaak der Geldersche vallei bezwaren ontmoet om meer water op de Eem te brengen, en dat die bij deze nieuwe kanalisatie nog wel eens grooter konden worden. Het kwam hem daarom oogenschijnlijk aannemelijker voor, om liever eene uitwatering naar Huizen heen te voeren.

De heer Lagerweij is zeer geneigd, om dezen post goed te keuren, vooral omdat men door de aanneming niets aangaande het nut en de rigting der verlenging van het kanaal prejudicieert, en waaromtrent hij ook geheel vrij wenscht te blijven. Een onderzoek toch, meent Spr., zal tevens het voordeel voor die streken aanbrengen, dat men zal kunnen te weten komen, op welke wijze eene droogmaking het beste is te bewerkstelligen.

De Voorz. meent door de uiteenzetting der zaak door den heer Ackersdijk alle verdere inlichtingen te kunnen terughouden. Het gezegde van den heer Ackersdijk wil hij dan ook gaarn tot het zijne maken. Het voorgestelde cijfer wordt alsnu zonder omvragen aangenomen.

Art. 23. Derde elfjarige bijdrage in de verbetering van den Hollandschen IJssel.

De heer van Berkel vraagt, hoe ver men reeds met de uitvoering van dit plan gekomen is.

Den Voorzitter verheugt het zeer, dat die vraag gedaan wordt, omdat hij daarvoor in de gelegenheid is gesteld, de vergadering aangaande die zaak in te lichten. Het werk is reeds een groot eind gevorderd, ofschoon er in deze omstreken weinig van zichtbaar is. In de eerste plaats werden de plannen gemaakt tot afsluiting der rivier bij Gouda; daarna heeft de verdieping plaats gehad van de sluizen aan den doorslag in Gouda. Thans is men in het 2e jaar. In het eerste jaar heeft men de plannen en be-

stekken gemaakt, waarover in dat jaar reeds de aanbesteding heeft plaats gehad van de groote sluis bij Gouda, die in Dec. 11. reeds is uitbesteed en nog voor den winter van dit jaar zal gereed zijn. In den loop van dit jaar zullen nog verdere werken worden aanbesteed, welke in onmiddellijk verband met die sluis staan, en waardoor de afsluiting van den Yssel bijna tot stand zal gebragt zijn. Reeds zijn meer dan f 120,000 aan de uitvoering ten koste gelegd; de verdere werken zullen in de 3 volgende jaren worden daargesteld, en men stelt zich dus voor, dat alles in den loop van 5 jaren in gereedheid zal gebragt zijn.

Art. 24. Tweede vijfjarige bijdrage in de uitgave van een vervolg op mr. Johan van de Water Groot Plakkaatboek 's lands van Utrecht.

De heer Menso vraagt, hoever men reeds met dit werk gevorderd is.

De Voorzitter is in staat gesteld de vergadering te kunnen berigten, dat de verzameling der documenten, waartoe zeker de meeste arbeid toe vereischt wordt, reeds zoover is gevorderd, dat men binnen kort met het drukken een aanvang zal kunnen maken.

Hoofdstuk VIII, afdeling 2, art. 1. Bijdrage van 1½ pCt. in de rentebetaling der geldleening ten laste van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

De Komm. heeft gevraagd, of Gedep. Staten zich wel overtuigd hadden, dat die rentebetaling werkelijk noodig is geweest. — De Voorzitter geeft desaan gaande eenige inlichtingen, welke voldoende worden geacht.

Hoofdstuk IX post van onvoorziene uitgaven.

Op het voorstel van den voorzitter wordt deze met f 1500 verhoogd, welke verhooging is ontstaan door het verminderen van 2 posten tegen een gelijk bedrag, en wordt dit hoofdstuk alzoo gebragt op f 4173,51.

INKOMSTEN. Hoofdstuk I, art. 1 batig slot van het dienstjaar 1853.

De heer Ackersdijk stelt voor, eene verandering in de redactie. Na eenige discussie wordt tot die weglating besloten.

Hoofdstuk II, afdeling 2, art. 2.

Opbrengst van 2 tollén op den weg van Doorn naar Leusden.

De Komm. heeft den wensch te kennen gegeven, om deze tollén een volgend jaar liever te verpachten.

De Voorzitter moet zich hier tegen verzetten, om reden noch Gedep. Staten, noch eenige pachter bij magte is, of zijn kan, om die tollén te waarden. De weg is nog slechts eenige maanden open gesteld, en de gaardering geschiedt door de wegwerkers op dien weg, welke daarvoor niet meer genieten dan vrije woning en twee gulden per maand toelage. Voor dien prijs kan geen pachter een dier tollén voor zijne rekening nemen.

De heer van Berkel stelt zich met deze inlichtingen tevreden. Hij heeft die opmerking alleen gemaakt om alle onregelmatigheid voor te komen.

De heer Voet zegt, dat hij wellicht de eenige dezer vergadering zal zijn die van dezen weg het meeste gebruik maakt. Hij moet echter bekennen, dat de gaardering niet door kinderen, zoo als wel gezegd is, maar door de vrouwen der wegwerkers geregeld geschiedt. Hij zou liever wenschen, dat men dezen stand van zaken 2 à 3 jaar behield, omdat men daarna beter zou kunnen oordeelen, wat het geschikste zou zijn.

De Voorzitter stelt voor Gedep. Staten vrij te laten, om naar bevindt van zaken te handelen. — Dien overeenkomstig wordt besloten.

Hoofdstuk III, art. 3.

Opbrengst van het zand- en jaagpad naar Breukelen en Ouderkerk. Per memorie uitgetrokken.

De Komm. heeft opgemerkt, dat er alzoo voortgaande, noodzakelijk een deficit op dezen post zou ontstaan.

De Voorzitter deelt in het gevoelen, en is bevreesd, dat, vooral als het tarief nog lager wordt gesteld, deze post eerlang tot eenen lastpost zal worden.

De begroting, alsnu afgehandeld zijnde, wordt in zijn geheel in stemming gebragt en met algemeene stemmen aangenomen.

De openbare zitting wordt daarna gesloten en veranderd in eene met gesloten deuren.